

Bruselis, XXX
[...] (2018) XXX draft

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

**dėl „Natura 2000“ teritorijose ir įgyvendinant Jūrų strategijos pagrindų direktyvą
taikytinų išsaugojimo priemonių nustatymo pagal bendrą žuvininkystės politiką**

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

dėl „Natura 2000“ teritorijose ir įgyvendinant Jūrų strategijos pagrindų direktyvą taikytinų išsaugojimo priemonių nustatymo pagal bendrą žuvininkystės politiką

1. ĮVADAS

Ši Komisijos tarnybų darbinį dokumentą po konsultacijų su valstybių narių ekspertais ir susijusiais suinteresuotaisiais subjektais parengė Komisijos tarnybos. Šiuo dokumentu siekiama apibūdinti gerą patirtį, susijusią su aspektais, kuriuos, rengdamos bendras rekomendacijas dėl išsaugojimo priemonių patvirtinimo pagal bendrą žuvininkystės politiką (BŽP)¹, turi apsvarstyti valstybės narės, kad įgyvendintų savo Buveinių direktyvos² 6 straipsnyje, Paukščių direktyvos³ 4 straipsnyje ir Jūrų strategijos pagrindų direktyvos⁴ 13 straipsnio 4 dalyje nustatytus įpareigojimus. Juo siekiama priminti taisykles ir procedūras, kurių laikydamosi valstybės narės turėtų teikti bendras rekomendacijas, kad Komisija deleguotaisiais teisės aktais pagal BŽP reglamento 11 straipsnio 2 ir 3 dalis patvirtintų išsaugojimo priemones.

Šiuo dokumentu pakeičiamos rekomendacijos dėl *žvejybos valdymo priemonių, taikytinų „Natura 2000“ jūrų teritorijose*, paskelbtos 2009 m. remiantis ankstesne BŽP. Dokumente atsižvelgiama į naująjį regionalizavimo modelį, kuriuo remdamosi valstybės narės pagal BŽP reglamento 11 straipsnį gali pateikti bendras rekomendacijas dėl išsaugojimo priemonių patvirtinimo Komisijos deleguotaisiais aktais.

Šiame dokumente aprašoma geroji patirtis pateikiama tik informavimo tikslais ir neturi įtakos Teisingumo Teismo bei Bendrojo Teismo teikiamam išaiškinimui ar Komisijos sprendimams.

Visos nesutrumpintos atitinkamos teisės nuostatos pateikiamos priede.

2. PAGRINDINIAI FAKTAI

Pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnį ir Paukščių direktyvos 4 straipsnį reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų išsaugojimo priemones, taikytinas pagal šias direktyvas įsteigtose „Natura 2000“ teritorijose (atitinkamai specialiose saugomose teritorijose⁵ ir specialiose apsaugos teritorijose), siekiant išvengti buveinių bei rūšių, dėl kurių šios teritorijos įsteigtos, būklės blogėjimo ir jų trikdyto ir įvykdyti jų ekologinius reikalavimus. Vadovaujantis Jūrų strategijos pagrindų direktyvos 13 straipsnio 4 dalimi,

¹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos (OL L 354 2013 12 28 p. 34).

² 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

³ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

⁴ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

⁵ Buveinių direktyvos 6 straipsnio 2–4 dalys taip pat taikomos Bendrijos svarbos teritorijoms.

priemonių programos pagal direktyvą apima erdvės apsaugos priemonės, kuriomis prisidedama prie nuoseklių ir pavyzdinių saugomų jūrų teritorijų tinklų, tinkamai apimančių sudėtinių ekosistemų įvairovę, pavyzdžiui, saugomas jūrų teritorijas.

Pagal bendrą žuvininkystės politiką valstybės narės gali pagal BŽP reglamento 11 straipsnį patvirtinti išsaugojimo priemonės, kurios reikalingos laikantis Sąjungos aplinkos teisės aktuose nustatytų įsipareigojimų. Pagal SESV 3 straipsnio 1 dalies d punktą šios jūrų biologiniams ištekliams išsaugoti skirtos priemonės, kurios turi būti patvirtintos, priklauso išimtinai ES kompetencijai ir gali būti patvirtintos remiantis 11 straipsnyje nustatytu įgaliojimu.

BŽP reglamento 11 straipsnyje pateikiami du scenarijai:

1 scenarijus (11 straipsnio 1 dalis): priemonės⁶, kurios turi būti patvirtintos, gali daryti poveikį tik su atitinkamos valstybės narės vėliava plaukiojantiems žvejybos laivams. Tokiu atveju atitinkama valstybė narė yra įgaliojama patvirtinti atitinkamas priemonės BŽP reglamento 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais konkrečiomis sąlygomis.

2 scenarijus (11 straipsnio 2–3 dalys): priemonės, kurios turi būti patvirtintos, darytų poveikį žvejybai, kurios atžvilgiu daugiau kaip viena valstybė narė turi tiesioginių valdymo interesų⁷. Tokiu atveju atitinkamos valstybės narės bendradarbiauja regionų lygmeniu siekdamos parengti bendrą rekomendaciją ir pateikti ją Komisijai. Komisija yra įgaliojama patvirtinti šias priemonės deleguotuoju aktu, įvertinusi, ar bendra rekomendacija atitinka 11 straipsnyje išdėstytus reikalavimus. Šiuo tikslu taikomos BŽP reglamento 18 straipsnio 1–4 ir 6 dalys.

Jeigu bendra rekomendacija nepateikiama per BŽP reglamento 11 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą terminą arba jeigu bendra rekomendacija neatitinka BŽP 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų, išsaugojimo priemonės gali būti patvirtinamos taikant įprastą teisėkūros procedūrą pagal 11 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą.

Skubos atvejais ir jeigu nepateikiama bendrų rekomendacijų, Komisija patvirtina priemonės pagal BŽP reglamento 11 straipsnio 4 dalį.

Nedarant poveikio pirmiau išvardytoms sąlygoms, kai išsaugojimo priemonės taikomos tik 12 jūrmylių teritorijoje, valstybės narės taip pat gali jas patvirtinti pagal BŽP reglamento 20 straipsnį, laikydamosi jame nurodytų sąlygų.

⁶ Pagal šį scenarijų, laikantis 11 straipsnio 1 dalies, priemonės gali būti taikomos 12 jūrmylių teritorijoje, atitinkamos valstybės narės išskirtinėje ekonominėje zonoje arba abiejose teritorijose.

⁷ Pagal šį scenarijų, laikantis 11 straipsnio 2 dalies, priemonės gali būti taikomos išskirtinėje ekonominėje zonoje arba 12 jūrmylių teritorijoje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje.

3. BENDROS REKOMENDACIJOS

3.1. Bendros rekomendacijos rengimas

Rengiant bendrą rekomendaciją turėtų būti imamasi toliau nurodytų veiksmų.

- Nustatyti kitas susijusias valstybes nares

Procedūrą inicijavusios valstybės narės pareiga – nustatyti, ar priemonės gali daryti poveikį su kitų valstybių narių vėliavomis plaukiojantiems žvejojimo laivams arba kurios kitos valstybės narės turi tiesioginių valdymo interesų žvejojimo, kuriai jos ketinamos patvirtinti priemonės darys poveikį, atžvilgiu. Pagal BŽP reglamento 4 straipsnio 1 dalies 22 punktą tiesioginiai valdymo interesai – žvejojimo galimybės arba žvejojimo procedūrą inicijavusios valstybės narės išskirtinėje ekonominėje zonoje. Platus ir skaidrus požiūris į konsultavimąsi su kitomis valstybėmis narėmis gali padėti nustatyti, kurios valstybės narės turi tiesioginių valdymo interesų žvejojimo, kuriai bus daromas poveikis, atžvilgiu. Labai rekomenduojama, kad atitinkamos nacionalinės institucijos dalyvautų ankstyvame žuvininkystės ir gamtos apsaugos institucijų, taip pat kitų susijusių padalinių (pvz., žuvininkystės kontrolės, jūrų ir pan.) tarpusavio bendradarbiavimo etape valstybių narių lygmeniu.

- Rengti bendrą rekomendaciją ir konsultuotis su suinteresuotaisiais subjektais

BŽP reglamento 11 straipsnio 3 dalyje numatytas šešių mėnesių laikotarpis, per kurį valstybės narės turi pateikti bendrą rekomendaciją, jeigu atitinkamos valstybės narės mano, kad procedūrą inicijavusi valstybė narė pateikė pakankamai informacijos apie reikiamas išsaugojimo priemones. Tai reiškia, kad po to, kai valstybė narė kitoms valstybėms narėms pateikia pakankamai informacijos apie reikiamas priemones, valstybės narės per šešis mėnesius turi pateikti bendrą rekomendaciją. Tuomet Komisija turi per tris mėnesius patikrinti, ar priemonės atitinka galiojančius teisės aktus (pvz., priklausomai nuo atvejo, BŽP reglamentą, Jūrų strategijos pagrindų direktyvą, Paukščių ir Buveinių direktyvas), atlikti vertinimą remdamasi mokslinėmis rekomendacijomis ir patvirtinti tas priemones deleguotuoju reglamentu.

Atsižvelgiant į tai, kad informacijos rinkimo procesas, būtinas mokslinis vertinimas ir bendrų rekomendacijų rengimas gali ilgai užtrukti, viskas turėtų būti kruopščiai suplanuota. Taigi laikoma, kad geriausia patirtis yra užtikrinti, kad suinteresuotieji subjektai prisidėtų kuo anksčiau ir procedūros būtų skaidrios, įskaitant tvarkaraštį. Taip pat laikoma, kad geriausios patirties pavyzdys – prieš prasidedant oficialiam šešių mėnesių laikotarpiui neformaliai konsultuotis su kitomis valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais.

Pagal BŽP reglamento 18 straipsnio 2 dalį valstybės narės, rengdamos bendras rekomendacijas, turi konsultuotis su pagal BŽP įsteigtomis patariamosiomis tarybomis.

Siekiant, kad šios konsultacijos būtų reikšmingos, ir atsižvelgiant į kitas nustatytas gerosios patirties sritis⁸ nustatyti tokie geriausios patirties konsultuojantis su partneriais (valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais) pavyzdžiai:

- a) laiku suteikti reikalingą informaciją ir galimybes lengvai su ja susipažinti, įskaitant preliminarų tvarkaraštį;
- b) suteikti partneriams pakankamai laiko išanalizuoti svarbiausius parengiamuosius dokumentus ir pateikti pastabų;
- c) numatyti kanalus, per kuriuos partneriai galėtų teikti klausimus bei pastabas ir jiems būtų pranešama apie tai, kaip atsižvelgta į jų pasiūlymus;
- d) skelbti konsultacijų rezultatus.

Kadangi Komisija yra įgaliota patvirtinti bendroje rekomendacijoje pateikiamas priemonės, labai svarbu, kad bendroje rekomendacijoje pateikiamos priemonės būtų aiškios, išsamios ir atitiktų paskirtį pagal BŽP reglamento 11 straipsnio 1 dalį. Procesas pradedamas nuo įsipareigojimų pagal Sąjungos aplinkos teisės aktus ir atitinkamų teritorijų išsaugojimo tikslų⁹.

3.2. Su bendra rekomendacija pateikiama informacija

Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad su jų bendromis rekomendacijomis būtų pateikiama būtina biologinė, aplinkosaugos, socialinė, ekonominė, techninė ir kitokia informacija, kurios reikia, kad Komisija galėtų atlikti vertinimus laikydamosi BŽP reglamento 11 straipsnio nuostatų, įskaitant atitinkamas mokslines rekomendacijas.

Pasiūlytos priemonės turėtų būti reikalingos siekiant laikytis šio dokumento 1 punkte nurodytų aplinkos teisės aktų. Šios priemonės turėtų būti proporcingos siekiamiems tikslams, taip pat turi būti atsižvelgiama į darnų vystymąsi ir į numatytos priemonės socialinį bei ekonominį poveikį. Siūlomoms priemonėms turėtų būti aiškiai aprašytos, atskleidžiant, kaip jos dera su atitinkamos teritorijos išsaugojimo tikslais ir su žuvininkystės valdymui taikomu atsargumo principu, *pagal kurį tinkamos mokslinės informacijos trūkumas neturėtų būti priežastis atidėti valdymo priemonės, skirtas tikslinėms rūšims, su jomis susijusioms arba nuo jų priklausomoms rūšims bei netikslinėms rūšims ir jų aplinkai išsaugoti, arba tų priemonių nesiimti* (BŽP reglamento 4 straipsnio 1 dalies 8 punktas).

Toliau pateikiamoje lentelėje išdėstomi gerosios patirties ir informacijos, kuri turi būti pateikiama kartu su bendromis rekomendacijomis, pavyzdžiai. Šis sąrašas nėra išsamus.

GEROSIOS PATIRTIES ELEMENTAI, SUSIJĘ SU INFORMACIJA, KURIA VALSTYBĖS NARĖS TURI PATEIKTI KARTU SU BENDROMIS REKOMENDACIJOMIS

⁸ Pvz., žr. reikiamus elementus 2014 m. sausio 7 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) Nr. 240/2014 dėl Europos struktūrinių ir investicinių fondų Europos partnerystės elgesio kodekso.

⁹ Pagal Jūrų strategijos pagrindų direktyvą tai – aplinkos būklės analizė (8 straipsnio 1 dalies a punktas) ir aplinkos apsaugos tikslų nustatymas (10 straipsnis), siekiant geros aplinkos būklės.

1. Turėtų būti aiškiai nurodoma saugomų buveinių ir (arba) rūšių išsaugojimo būklė ir „Natura 2000“ teritorijų¹⁰ išsaugojimo tikslai.
 2. Su bendromis rekomendacijomis pateikiamos mokslinės rekomendacijos turėtų būti patikimos ir, kai tinkama, į jas turėtų būti įtrauktas išsamus saugomų buveinių žemėlapis.
 3. Žvejyba turėtų būti tinkamai aprašyta. Informacijos, kurią galima įtraukti, pavyzdžiai: žvejybos veiklai vykdyti naudojamų laivynų duomenys, pvz., laivynų veikla teritorijoje ir regione, laivynų pasiskirstymas (pagal valstybę, žvejybos įrankius ir žvejojamas rūšis); nustatytos valstybės narės, šiuo metu aktyviai besidominčios žvejyba teritorijoje; teritorijai būdinga informacija apie žvejybos veiklą ir žvejybos būdus, tikslines ir priegaudos rūšis, pastangas ir erdvės naudojimą; sezoniniai žvejybos modeliai per pastarąjį laikotarpį, pvz., 3–5 metus; galimi būsimi žvejybos modeliai.
 4. Žvejybos veiklos poveikis saugomoms buveinėms ir (arba) rūšims turėtų būti tinkamai aprašytas ir įvertintas. Informacijos, kurią galima įtraukti, pavyzdžiai: nustatyta grėsmę kelianti žvejyba; žinomas ir galimas skirtingų tipų žvejybos įrankių poveikis saugomoms buveinėms ir (arba) rūšims; žvejybos veiklos ir saugomų buveinių ir (arba) rūšių sąveika; skirtingų tipų žvejybos įrankių poveikis saugomoms buveinėms ir (arba) rūšims vietos arba konkrečios teritorijos lygmeniu.
- Taip pat turėtų būti teikiama informacija apie žinomą ir tikėtiną kitos nei žvejyba žmonių veiklos poveikį teritorijoje ir bendrą poveikį saugomoms buveinėms ir (arba) rūšims.
5. Turėtų būti aprašyta siūlomų priemonių prognozuojama išsaugojimo nauda saugomoms teritorijoms (kalbant apie gerą buveinių ir (arba) rūšių išsaugojimo būklę arba gerą aplinkos būklę pagal Jūrų strategijos pagrindų direktyvą).
 6. Turėtų būti aprašytas prognozuojamas siūlomų priemonių poveikis žvejybos veiklai, įskaitant socialinį ir ekonominį poveikį. Naujų Jūrų strategijos pagrindų direktyvos priemonių programai priskiriamų priemonių atveju turėtų būti įtrauktos pagal Jūrų strategijos pagrindų direktyvos 13 straipsnio 3 dalį atliktos ekonominės naudos analizės arba poveikio vertinimas.
 7. Turėtų būti numatyta tinkama priemonių įgyvendinimo stebėseną, susijusią su žvejyba ir siektiniais aplinkos apsaugos tikslais, taip pat jų periodinė peržiūra, pvz., priemonės, skirtos buveinių ir (arba) rūšių priežiūrai ir (arba) atkūrimui teritorijoje stebėti ir vertinti, įskaitant priemonių peržiūros laikotarpį.
 8. Galimas žvejybos pastangų perkėlimas bei jo poveikis naujoms teritorijoms turėtų būti įvertintas ir apie jį turėtų būti atitinkamai pranešama.
 9. Siūlomos kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonės turėtų būti aiškiai išdėstytos. Informacijos, kurią galima įtraukti, pavyzdžiai: valstybių narių arba regioninių organizacijų numatytos kontrolės priemonės, galimos ekologinės ir buferinės zonos, kuriomis siekiama užtikrinti teritorijų apsaugą ir (arba) veiksmingas kontrolės priemones.

¹⁰ Pagal Jūrų strategijos pagrindų direktyvą tai – aplinkos būklės vertinimas (8 straipsnio 1 dalies a punktas) ir aplinkos apsaugos tikslų nustatymas (10 straipsnis), siekiant užtikrinti gerą aplinkos būklę.

10. Kai tinkama, turėtų būti teikiama informacija apie bendradarbiavimą su kaimyninėmis valstybėmis narėmis. Taip pat turėtų būti teikiama informacija apie konsultavimąsi su atitinkama (-omis) patariamąja (-osiomis) taryba (-omis).

3.3. Deleguotojo akto priėmimas

Pagal BŽP reglamento 11 straipsnio 3 dalį kartu su BŽP reglamento 18 straipsniu Komisija turi per tris mėnesius priimti deleguotąjį aktą.

Komisijos tarnybos vertina bendrą rekomendaciją. Vykdydama šį įpareigojimą Komisija konsultuojasi su atitinkamomis mokslo įstaigomis pagal BŽP reglamento 26 straipsnį ir, kai tinkama, jai padeda Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetas (ŽMTEK), atliekantis atitinkamą mokslinį vertinimą. ŽMTEK vertinimas turi būti patvirtintas per jo plenarinę sesiją. Tad siekiant laiku pateikti šį vertinimą svarbu atsižvelgti į ŽMTEK plenarinių posėdžių tvarkaraštį.

Jeigu Komisijos tarnybų atliktas vertinimas yra teigiamas, Komisija parengia deleguotojo reglamento projektą ir pateikia jį atitinkamoms ekspertų grupėms, kad šios pateiktų savo nuomonę. Vėliau Komisija priima deleguotąjį reglamentą.

Komisijai priėmus deleguotąjį reglamentą, Europos Parlamentas ir Taryba per du mėnesius gali pareikšti prieštaravimų. Šis laikotarpis gali būti pratęsiamas vieną kartą. Jeigu per šį laikotarpį prieštaravimų nepareiškama, deleguotasis reglamentas paskelbiamas ES oficialiajame leidinyje ir įsigalioja.

Komisijai pateiktų bendrų rekomendacijų, taip pat priimtų ir paskelbtų deleguotųjų reglamentų sąrašas pateikiamas Komisijos tarnybų svetainėse:

https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/fishing_rules_en

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/marine/index_en.htm

PRIEDAS. ATITINKAMOS NUOSTATOS

2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos 4 straipsnio 1 dalis, 11, 18 ir 26 straipsniai

„4 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

8) žuvininkystės valdymui taikomas atsargumo principas (kaip nurodyta JT susitarimo dėl žuvų išteklių 6 straipsnyje) – principas, pagal kurį tinkamos mokslinės informacijos trūkumas neturėtų būti priežastis atidėti valdymo priemonės, skirtas tikslinėms rūšims, su jomis susijusioms arba nuo jų priklausomoms rūšims bei netikslinėms rūšims ir jų aplinkai išsaugoti, arba tų priemonių nesiimti;

22) valstybė narė, turinti tiesioginių valdymo interesų – valstybė narė, kuri turi interesų, išreikštų žvejybos galimybėmis arba žvejyba atitinkamos valstybės narės išskirtinėje ekonominėje zonoje, arba – Viduržemio jūroje – tradicine žvejyba atviroje jūroje;

<...>

11 straipsnis

Išsaugojimo priemonės, būtinos siekiant laikytis įsipareigojimų pagal Sąjungos aplinkosaugos srities teisės aktus

1. Valstybės narės įgaliojamos patvirtinti išsaugojimo priemones, kurios nedaro poveikio kitų valstybių narių žvejybos laivams ir yra taikomos vandenims, į kuriuos jos turi suverenias teises arba kurie priklauso jų jurisdikcijai, kai šios priemonės yra būtinos siekiant laikytis jų įsipareigojimų pagal Direktyvos 2008/56/EB 13 straipsnio 4 dalį, Direktyvos 2009/147/EB 4 straipsnį arba Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnį, su sąlyga, kad tos priemonės yra suderinamos su šio reglamento 2 straipsnyje nustatytais tikslais, atitinka atitinkamų Sąjungos teisės aktų, kuriuos jomis ketinama įgyvendinti, tikslus ir yra ne mažiau griežtos nei Sąjungos teisės nustatytos priemonės.

2. Tais atvejais, kai valstybė narė (toliau – procedūrą inicijavusi valstybė narė) mano, kad reikia patvirtinti priemones norint laikytis įsipareigojimų, nurodytų 1 dalyje, o kitos valstybės narės turi tiesioginių valdymo interesų konkrečios žvejybos, kuriai tokios priemonės darys poveikį, atžvilgiu, Komisijai procedūrą inicijavusios valstybės narės prašymu suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais patvirtinamos tokios priemonės pagal 46 straipsnį. Šiuo tikslu mutatis mutandis taikomos 18 straipsnio 1–4 ir 6 dalys.

3. Procedūrą inicijavusi valstybė narė suteikia Komisijai ir kitoms tiesioginių valdymo interesų turinčioms valstybėms narėms susijusią informaciją apie reikalingas priemones,

įskaitant jų pagrindimą, patvirtinančius mokslinius faktus ir išsamią informaciją apie jų praktinį įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą. Procedūrą inicijavusi valstybė narė ir kitos tiesioginių valdymo interesų turinčios valstybės narės per šešis mėnesius nuo pakankamos informacijos suteikimo gali pateikti 18 straipsnio 1 dalyje nurodytą bendrą rekomendaciją. Komisija, atsižvelgdama į visas turimas mokslines rekomendacijas, priemonės patvirtina per tris mėnesius nuo išsamaus prašymo gavimo dienos.

Jei ne visos valstybės narės susitaria dėl Komisijai pateiktinos bendros rekomendacijos pagal pirmą pastraipą per joje nurodytą terminą, ar jei laikoma, kad bendra rekomendacija neatitinka 1 dalyje nurodytų reikalavimų, Komisija pagal Sutartį gali pateikti pasiūlymą.

4. Nukrypstant nuo 3 dalies ir jei nesama bendros rekomendacijos, nurodytos 3 dalyje, skubos atvejais Komisija patvirtina priemones. Skubos atvejais tvirtinamos tik tos tokios priemonės, kurių netaikant kyla pavojus, kad nebus pasiekti su išsaugojimo priemonių nustatymu susiję tikslai pagal direktyvas, nurodytas 1 dalyje, ir pavojus valstybių narių ketinimams.

5. 4 dalyje nurodytos priemonės taikomos ne ilgesnį nei 12 mėnesių laikotarpį, kuris gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui, jei tebetenkinamos toje dalyje nurodytos sąlygos.

6. Įgyvendinant atitinkamas priemones, patvirtintas pagal 2, 3 ir 4 dalis, ir užtikrinant jų vykdymą, Komisija sudaro palankias sąlygas atitinkamos valstybės narės ir kitų tiesioginių valdymo interesų žvejybos atžvilgiu turinčių valstybių narių bendradarbiavimui.

<...>

18 straipsnis

Regioninis bendradarbiavimas išsaugojimo priemonių srityje

1. Tais atvejais, kai Komisijai suteikiami su atitinkamam geografiniam rajonui taikoma Sąjungos išsaugojimo priemone susiję įgaliojimai, įskaitant numatytus daugiamečiame plane, nustatytame pagal 9 ir 10 straipsnius, bei 11 straipsnyje ir 15 straipsnio 6 dalyje numatytus atvejus, priimti deleguotuosius arba įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtinamos priemonės, valstybės narės, turinčios tiesioginių valdymo interesų, kuriems daro poveikį šios priemonės, gali per atitinkamoje išsaugojimo priemonėje ir (arba) daugiamečiame plane nustatytą terminą susitarti pateikti bendras rekomendacijas, kuriomis siekiama atitinkamų Sąjungos išsaugojimo priemonių, daugiamečių planų arba specialių išmetimų planų tikslų. Komisija nepriima tokių deleguotųjų arba įgyvendinimo aktų nepasibaigus valstybių narių bendrų rekomendacijų pateikimo terminui.

2. 1 dalies tikslais valstybės narės, turinčios tiesioginių valdymo interesų, kuriems 1 dalyje nurodytos priemonės daro poveikį, rengdamos bendras rekomendacijas, tarpusavyje bendradarbiauja. Jos taip pat konsultuojasi su atitinkama (-omis) patariamąja (-osiomis) taryba (-omis). Komisija sudaro palankesnes sąlygas valstybių

narių bendradarbiavimui, be kita ko, prireikus užtikrindama, kad iš atitinkamų mokslo įstaigų būtų galima gauti mokslinę informaciją.

3. Tais atvejais, kai pagal 1 dalį pateikiama bendra rekomendacija dėl priemonių, Komisijai gali priimti deleguotuosius arba įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtinamos tos priemonės, jeigu tokia rekomendacija yra suderinama su atitinkama išsaugojimo priemone ir (arba) daugiamečiu planu.

4. Tais atvejais, kai išsaugojimo priemonė taikoma konkrečiam žuvų ištekliui, kuris yra bendras su trečiosiomis šalimis ir kurį valdo daugiašalės žvejybos organizacijos arba kuris yra valdomas pagal dvišalius ar daugiašalius susitarimus, Sąjunga stengiasi susitarti su atitinkamais partneriais dėl 2 straipsnyje nustatytiems tikslams pasiekti būtinų priemonių.

5. Valstybės narės užtikrina, kad bendros rekomendacijos dėl pagal 1 dalį patvirtintų išsaugojimo priemonių būtų grindžiamos patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis ir atitiktų visus šiuos reikalavimus:

a) būtų suderinamos su 2 straipsnyje nustatytais tikslais;

b) būtų suderinamos su atitinkamos išteklių išsaugojimo priemonės taikymo sritimi ir tikslais;

c) būtų suderinamos su atitinkamo daugiamečio plano taikymo sritimi ir padėtų veiksmingai pasiekti jame nustatytus tikslus ir kiekybinius tikslus;

d) būtų bent ne mažiau griežtos nei pagal Sąjungos teisę nustatytos priemonės.

6. Jei visoms valstybėms narėms nepavyksta per nustatytą terminą susitarti dėl bendrų rekomendacijų, kurios turi būti pateiktos Komisijai pagal 1 dalį, arba jei manoma, kad bendros rekomendacijos dėl išsaugojimo priemonių nėra suderinamos su atitinkamų išsaugojimo priemonių tikslais ir kiekybiniais tikslais, Komisija gali pateikti pasiūlymą dėl tinkamų priemonių pagal Sutartį.

7. Be 1 dalyje nurodytų atvejų, valstybės narės, turinčios tiesioginių valdymo interesų žvejybos atitinkamame geografiškai apibrėžtame rajone atžvilgiu, taip pat gali parengti bendras rekomendacijas Komisijai dėl priemonių, kurias Komisija pasiūlys arba patvirtins.

8. Kaip papildomas ar alternatyvus regioninio bendradarbiavimo metodas valstybėms narėms atitinkamam geografiniam rajonui taikomoje Sąjungos išsaugojimo priemonėje, įskaitant daugiametį planą, nustatytą pagal 9 ir 10 straipsnius, suteikiami įgaliojimai per nustatytą terminą patvirtinti priemones, kuriomis konkrečiau apibrėžiama ta išsaugojimo priemonė. Tvirtindamos tokias priemones, atitinkamos valstybės narės glaudžiai bendradarbiauja. Mutatis mutandis taikomos šio straipsnio 2, 4 ir 5 dalys. Į šį darbą įtraukiama Komisija, ir atsižvelgiama į jos pastabas. Valstybė narė savo atitinkamas nacionalines priemones patvirtina tik tuo atveju, jei visos atitinkamos valstybės narės susitaria dėl tų priemonių turinio. Tais atvejais, kai Komisija mano, kad valstybės narės

priemonė neatitinka atitinkamoje išsaugojimo priemonėje nustatytų sąlygų, ji gali, pateikusi atitinkamas priežastis, prašyti, kad atitinkama valstybė narė iš dalies pakeistų arba panaikintų tą priemonę.

<...>

26 straipsnis

Patariamąsios mokslo įstaigos

Komisija konsultuojasi su atitinkamomis mokslo įstaigomis. Su ŽMTEK atitinkamais atvejais konsultuojamasi gyvųjų jūrų išteklių išsaugojimo ir valdymo klausimais, įskaitant biologinius, ekonominius, aplinkosauginius, socialinius ir techninius aspektus. Konsultuojantis su mokslo įstaigomis atsižvelgiama į tinkamą viešųjų lėšų valdymą siekiant išvengti tokių įstaigų darbo dubliavimosi.“

1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos 6 straipsnis

„6 straipsnis

1. Specialioms saugomoms teritorijoms valstybės narės nustato būtinas apsaugos priemones, tarp jų, jei reikia, atitinkamus tvarkymo planus, parengtus specialiai šioms teritorijoms ar integruotus į kitus plėtros planus, ir atitinkamas įstatymais nustatytas, administracines arba sutartyje numatytas priemones, kurios atitinka teritorijoje esančių į I priedą įtrauktų natūralių buveinių tipų ir į II priedą įtrauktų rūšių ekologinius reikalavimus.

2. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, siekdamos specialiose saugomose teritorijose išvengti natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo, o taip pat rūšių, kurių apsaugai buvo įsteigtos specialios saugomos teritorijos, trikdymo, jei toks trikdymas galėtų būti reikšmingas šios direktyvos tikslų atžvilgiu.

3. Bet kokiems planams ir projektams, tiesiogiai nesusijusiems arba nebūtinai teritorijos tvarkymui, bet galintiems jų reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais arba projektais, turi būti atliekamas jų galimo poveikio teritorijai įvertinimas. Atsižvelgiant į poveikio teritorijai įvertinimo išvadas ir remiantis 4 dalies nuostatomis, kompetentingos nacionalinės institucijos pritaria planui ar projektui tik įsitikinusios, kad jis neigiamai nepaveiks nagrinėjamos teritorijos vientisumui ir, jei reikia, išsiaiškinusios plačiosios visuomenės nuomonę.

4. Jei, nepaisant poveikio teritorijai neigiamo įvertinimo ir nesant kitų alternatyvių sprendimų, šis planas ar projektas vis dėlto privalo būti įgyvendintas dėl įpareigojančių priežasčių, tarp jų ir socialinio ar ekonominio pobūdžio, neatsižvelgti į visuomenės interesus, valstybė narė imasi visų kompensacinių priemonių, būtinų bendram Natura 2000 vientisumui apsaugoti. Apie patvirtintas kompensacines priemones ji praneša Komisijai.

Kai atitinkamoje teritorijoje yra prioritetas natūralių buveinių tipas ir (arba) prioritetas rūšis, vieninteliai argumentai, kuriuos galima pateikti, yra argumentai, susiję su žmonių sveikata ar sauga, su labai svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis arba kitomis, Komisijos nuomone, įpareigojančiomis priemonėmis neatsižvelgti į visuomenės interesus.“

2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos 4 straipsnis

„4 straipsnis

1. Siekiant užtikrinti, kad I priede minimos rūšys savo paplitimo areale išliktų ir veistųsi, jų buveinėms taikomos specialios apsaugos priemonės.

Todėl būtina atsižvelgti į:

- a) rūšis, kurioms gresia pavojus išnykti;*
- b) rūšis, kurioms gali pakenkti tam tikri jų buveinių pokyčiai;*
- c) rūšis, kurios laikomos retomis dėl jų mažų populiacijų ar riboto paplitimo arealo;*
- d) kitas rūšis, kurioms dėl specifinio jų buveinių pobūdžio reikia išskirtinio dėmesio.*

Vertinant visada remiamasi populiacijų gausumo tendencijomis ir pokyčiais.

Atsižvelgdamos į šių rūšių apsaugos reikalavimus geografiniame jūros ir sausumos plote, kuriame taikoma ši direktyva, šių rūšių apsaugai valstybės narės įsteigia kiekiu ir dydžiu tinkamiausias specialias apsaugos teritorijas.

2. Valstybės narės panašias priemones taiko nuolatos aptinkamoms I priede nenurodytoms migruojančioms rūšims, atsižvelgiant į jų apsaugos poreikį geografiniame jūros ir sausumos plote, kuriame taikoma ši direktyva, jų veisimosi, šėrimosi ir žiemojimo bei poilsio teritorijų, esančių jų migracijos kelyje, atžvilgiu. Dėl šios priežasties valstybės narės kreipia išskirtinį dėmesį šlapžemių, ypač tarptautinės svarbos šlapžemių, apsaugai.

3. Valstybės narės pateikia Komisijai visą reikiamą informaciją, kad ji galėtų imtis atitinkamų iniciatyvų bendradarbiavimui užtikrinti, kuris būtinas, kad 1 ir 2 dalyse minimos teritorijos sudarytų nuoseklią visumą, atitinkančią šių rūšių apsaugos reikalavimus geografiniame jūros ir sausumos plote, kuriame taikoma ši direktyva.

4. 1 ir 2 dalyse nurodytose apsaugos teritorijose valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, kad būtų išvengta buveinių taršos ar pažeidimo, arba bet kokio paukščių trikdymo, jei tai galėtų būti reikšminga atsižvelgiant į šio straipsnio tikslus. Valstybės narės taip pat stengiasi išvengti buveinių taršos ar pažeidimo už šių saugomų teritorijų ribų.“

2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/56/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva), 13 straipsnio 4 dalis

„4. Pagal šį straipsnį parengtos priemonių programos apima erdvės apsaugos priemones, kurios prisideda prie nuoseklių ir pavyzdinių saugomų jūrų teritorijų tinklų kūrimo, tinkamai apima sudėtinių ekosistemų įvairovę, pavyzdžiui, specialias saugomas teritorijas pagal Buveinių direktyvą, specialias saugomas teritorijas pagal Paukščių direktyvą, ir saugomas jūrų teritorijas, kaip yra susitarusios Bendrija ir atitinkamos valstybės narės pagal tarptautinius ar regioninius susitarimus, kurių šalimis jos yra.“